

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет міжнародних відносин
Кафедра філософії і соціально-гуманітарних наук

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету міжнародних
відносин _____ В.В.Третько
30 _____ 2021 р.

СИЛАБУС
Навчальна дисципліна **Філософія освіти**
Освітньо-професійна програма **Фізична культура і спорт**
Рівень вищої освіти **другий (магістерський)**

Загальна інформація

Позиція	Зміст інформації
Викладач(і)	Мудраков Віталій Вікторович
Профайл викладача	
E-mail викладача(ів)	vitaly.mudrakov@gmail.com
Контактний телефон	+380 971301975
Сторінка дисципліни в ІСУ	https://msn.khnu.km.ua/course/view.php?id=4921
Навчальний рік	2021-2022
Консультації	Очні: Четвер, 4 пара, 4-507 онлайн: за необхідністю та попередньою домовленістю

Характеристика дисципліни

Статус дисципліни	Форма навчання	Курс	Семестр	Загальний обсяг		Кількість годин						Курсовий проект	Курсова робота	Форма семестрового контролю	
				Кредити ЄКТС	Години	Аудиторні заняття				Індивідуальна робота студента	Самостійна робота, в т.ч. ІРС			залік	іспит
						Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття						
О	Денна	1	2	4	120	48	30	-	15	-	75	-	-	+	-
О	Заочна	1	2	4	120	8	4	-	4		112	-	-	+	-

Анотація дисципліни

Освіта як предмет філософської рефлексії. Філософсько-освітня пропедевтика. Онтологічні проблеми у предметному полі філософії освіти. Аксиологічні проблеми у предметному полі філософії освіти. Сучасні напрямки філософії освіти. Філософські засади управління системою освіти. Культуротворчий потенціал освіти.

Пререквізити: вихідна.

Кореквізити: акмеологія фізичного виховання і спорту; комплексна курсова робота з проблем фізичної культури і спорту; переддипломна практика; кваліфікаційна робота; атестаційний екзамен.

Мета і завдання дисципліни

Мета дисципліни: формування самостійного, творчого мислення через засвоєння теоретичних та методологічних засад сучасної освіти; переорієнтація мислення на засвоєння і застосування метода філософської рефлексії в освіті; поєднати

фундаментальну професійну підготовку слухачів з сучасними філософсько-світоглядними уявленнями про зміст, засоби і форми виховного процесу, роль його суб'єктів.

Завдання дисципліни: надати студентам знання із ключових проблем освітньої галузі, а також уміння аналітично та критично об'єктивувати та вирішувати проблемні моменти шляхом втілення філософських методологій.

Очікувані результати навчання.

Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен: (ПРН4.) зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з питань фізичної культури та спорту до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються; (ПРН8.) Організовувати ефективну роботу колективу, спрямовану на досягнення визначених цілей з урахуванням економічних, правових та етичних аспектів; (ПРН9.) Розробляти та реалізовувати наукові і прикладні проекти, спрямовані на розв'язання проблем інноваційного характеру у сфері фізичної культури і спорту, а також дотичні до неї міждисциплінарні проекти.

Тематичний і календарний план вивчення дисципліни

Таблиця 3 – Тематичний і календарний план вивчення дисципліни

№ тижня	Тема лекції	Тема практичної роботи	Самостійна робота студента		
			Зміст	Год.	Література
1	Тема 1. Освіта як предмет філософської рефлексії	Тема 1. Освіта як предмет філософської рефлексії	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття №1; Робота над індивідуальним завданням.	6	[1], с. 17-23; [2], с. 35-43 [9], с. 3-16
2	Тема 1. Освіта як предмет філософської рефлексії	Проблемне завдання 1.	Підготовка проблемного завдання.	4	Модульне середовище: семінар 1.
3	Тема 2. Філософсько-освітня пропедевтика	Тема 2. Філософсько-освітня пропедевтика	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття №1; Робота над індивідуальним завданням.	6	[2], с. 21-26; [6], с. 3-16; [15], с. 37-70; [11] [12], с. 20-30; [18], с. 50-53
4	Тема 2. Філософсько-освітня пропедевтика	Проблемне завдання 2.	Підготовка проблемного завдання.	6	Модульне середовище: семінар 2.
5	Тема 3.	Тема 3.	Опрацювання	6	[2], с. 43-54;

	Онтологічні проблеми у предметному полі філософії освіти	Антропологічні та аксіологічні засади освіти	лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття №1; Робота над індивідуальним завданням.		[5], с. 412-572 [22], с. 48-54
6	Тема 3. Онтологічні проблеми у предметному полі філософії освіти	Проблемне завдання 3.	Підготовка проблемного завдання.	5	Модульне середовище: семінар 3.
7	Тема 4. Аксіологічні проблеми у предметному полі філософії освіти	Тема 4. Антропологічні та аксіологічні засади освіти	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття № 4; Робота над індивідуальним завданням; Підготовка до тестування з тем 1-4.	6	[1], с.23-27; [6], с.48-54; [1], с.52-63; [2], с.42-55; [3], с. 5-9; [8], с. 13-19; [20], с. 23-27.
8	Тема 4. Аксіологічні проблеми у предметному полі філософії освіти	Проблемне завдання 4.	Підготовка проблемного завдання.	4	Модульне середовище: семінар 4.
9	Тема 5. Сучасні напрями філософії освіти	Тема 5. Сучасні напрями філософії освіти	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття № 5; Робота над індивідуальним завданням.	6	[1], с.52-63; [2], с.42-55; [6], с. 109-186; [14], с. 59-75; [17], с. 37-40; [19], с. 72-77
10	Тема 5. Сучасні напрями <u>філософії освіти</u>	Проблемне завдання 5.	Підготовка проблемного завдання.	4	Модульне середовище: семінар 5.
11	Тема 6. Філософські засади управління системою освіти	Тема 6. Філософські засади управління системою освіти	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до практичного	6	[2], с.43-68; [4], с. 104-142; [10]. [8].

			заняття № 5; Робота над індивідуальним завданням.		[16], с. 232- 249; [22], с. 48- 54
12	Тема 6. Філософські засади управління системою освіти	Проблемне завдання 6.	Підготовка проблемного завдання.	4	Модульне середовище: семінар 6.
13	Тема 7. Культуротворчий потенціал освіти	Тема 7. Культуротворчий потенціал освіти	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття № 7; Робота над індивідуальним завданням; Підготовка до тестування з тем 5-7.	6	[4], с.58-63; [5], с. 58-63; [10]. [13], с. 197- 211; [16], с. 232- 249;
14-15	Тема 7. Культуротворчий потенціал освіти	Проблемне завдання 7.	Підготовка проблемного завдання. Підготовка до захисту індивідуального завдання.	6	Модульне середовище: семінар 7.

Політика дисципліни.

Організація освітнього процесу з дисципліни відповідає вимогам положень про організаційне і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу, освітній програмі та навчальному плану. Студент зобов'язаний відвідувати лекції і практичні заняття згідно з розкладом, не запізнюватися на заняття, ІЗ (реферування першоджерел) та інші домашні завдання виконувати відповідно до графіка. Пропущене практичне заняття студент зобов'язаний опрацювати самостійно у повному обсязі і відвітати перед викладачем не пізніше, ніж за тиждень до чергової атестації. До практичних занять студент має підготуватися за відповідною темою та проблемним завданням до неї.

Критерії оцінювання результатів навчання.

Кожний вид роботи з дисципліни оцінюється за **чотирибальною** шкалою. Семестрова підсумкова оцінка визначається як середньозважена з усіх видів навчальної роботи, виконаних і зданих **позитивно** з урахуванням коефіцієнта вагомості і встановлюється в автоматизованому режимі після внесення викладачем усіх оцінок до електронного журналу. При оцінюванні знань студентів використовуються різні засоби контролю, зокрема: усне опитування; засвоєння теоретичного матеріалу з тем перевіряється тестовим контролем; якість виконання, набуття теоретичних знань і практичних навичок перевіряється шляхом розв'язання проблемних завдань та захисту індивідуального завдання. Оцінка, яка виставляється за практичне заняття, складається з таких елементів: знання теоретичного матеріалу з теми; вміння студента обґрунтувати

прийняті рішення та розв'язувати проблемні завдання; своєчасне виконання домашніх завдань з теми.

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів денної форми навчання у семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота							Самостійна, індивідуальна робота			Семестровий контроль (залік)				
I семестр														
Практичні заняття:							Тестовий контроль:		Реферат (ІЗ)		Підсумковий контрольний захід			
1	2	3	4	5	6	7	Т 1-4		Т 5-7		Т 1-15			
ВК:							0,4		0,2		0,4		0	

Оцінювання тестових завдань

Тематичний блок тестів (1-4 теми; 5-7 теми) складається з двадцяти тестових завдань, кожне з яких оцінюється ваговим коефіцієнтом у відповідності до тематики питання.

На тестування відводиться 20 хвилин. Студент проходить тестування в он-лайн режимі у модульному середовищі для навчання MOODLE.

При отриманні негативної оцінки тест слід перездати до терміну наступного контролю.

Підсумкова семестрова оцінка за інституційною шкалою і шкалою ЄКТС встановлюється в автоматизованому режимі після внесення викладачем усіх оцінок до електронного журналу. Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС наведені у таблиці

Оцінка ECTS	Бали	Інституційна оцінка	Вітчизняна оцінка	
A	4,75-5,00	5	Зараховано	Відмінно – глибоке і повне опанування навчального матеріалу і виявлення відповідних умінь та навиків
B	4,25-4,74	4		Добре – повне знання навчального матеріалу з кількома незначними помилками
C	3,75-4,24	4		Добре – в загальному правильна відповідь з двома-трьома суттєвими помилками
D	3,25-3,74	3		ЗАДОВІЛЬНО – неповне опанування програмного матеріалу, але достатнє для практичної діяльності за професією
E	2,75-3,24	3		Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, що задовольняє мінімальні критерії оцінювання
FX	2,00 -2,74	2	Не зараховано	Незадовільно – безсистемність одержаних знань і неможливість продовжити навчання без додаткових знань з дисципліни
F	0,00-1, 99	2		Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота і повторне вивчення дисципліни

Рекомендована література
Основна

1. Андрущенко В.П. Філософія як теорія і методологія розвитку освіти // Філософія освіти XXI століття: проблеми і перспективи. Збірник наукових праць за матеріалами методологічного семінару, 22 листопада 2000р.: – Вип.3. / За ред. В.Андрущенка. – К.: Знання, 2000. – С.17-23.
2. Андрущенко В., Лутай В. Про концептуальні засади філософії освіти України // Практична філософія. – 2004. – №2. – С. 35-43.
3. Арцишевський Р.А. Вихідні засади світоглядної освіти // Проблеми філософсько-світоглядних основ концепції розвитку освіти та навчання: Зб. наук. та наук.-метод. праць за матеріалами Всеукраїнської наук.-практич. конференції 12-13 травня 1999. – Луцьк: Ред.-вид. відділ «Вежа» Волинського держ. ун-ту ім.Лесі Українки, 2000. – С.5-9.
4. Базалук О.О., Юхименко Н.Ф. Філософія освіти: Навчально-методичний посібник. – Київ, 2010. – 164с.
5. Бичко І. Українська ментальність і проблема гуманітаризації національної вищої освіти // Розбудова держави. – 1993. – №3. – С.58-63
6. Гершунский Б.С. Философия образования для XXI века (В поисках практико-ориентированных образовательных концепций). – М.: Совершенство, 1998. – 608с.
7. Гессен С.И. Основы педагогики. Введение в прикладную философию / Отв.ред. и сост. П.В.Алексеев. – М.: Школа-Пресс, 1995. – 448с.
8. Горбунова Л. Можлива відповідь освіти на виклик Аfte-постмодерну //Вища освіта України. – 2002. – №2. – С.13-19.
9. Делор Ж. Образование: необходимая утопия // Педагогика, 1998. – №5. – С.3-16.
10. Еплл Майк В. Культурна політика і освіта / Пер. з англ. – К.: Веселка, 2002. – 158с.
11. Закон України “Про вищу освіту”//Вища освіта в Україні. Нормативно-правове регулювання. За заг. ред. А. П. Зайця, В. С. Журавського. – К.: ФОРУМ, 2003. – С. 175-231.
12. Кізіма В. Ідея та принципи постнекласичної освіти // Вища освіта України. – 2003. – №2. – С.20-30.
13. Клепко С.Ф. Українська царина філософії освіти // Практична філософія. – 2001. – №1. – С.197-211.
14. Култаєва М. Футурологічні розвідки сучасної філософії освіти: теоретичні побудови та проблеми їх здійснення (стаття друга) // Філософська думка. – 2002. – №5. – С.59-75.
15. Лутай В.С. Філософія сучасної освіти: Навчальний посібник. – К.: Центр “Магістр-S” Творчої спілки вчителів України, 1996. – 256с.
16. Національна доктрина розвитку освіти України у XXI столітті // Вища освіта в Україні. Нормативно-правове регулювання. За заг. ред. А. П. Зайця, В. С. Журавського. – К.: ФОРУМ, 2003. – С. 232-249.
17. Предборська І. Постнекласичні ін(тер)венції в освітньому дискурсі // Вища освіта України. – 2003. – №2. – С.37-40.
18. Романенко М.І. Становлення філософії освіти: на перетині філософії та педагогіки // Персонал. – 2004. – №6. – С.50-53.
19. Романенко М.І. Сучасна філософсько-освітня парадигма як відображення глобальних соціокультурних трансформацій // Практична філософія. – 2004. – №2. – С.72-77.

20. Савченко О. Ціннісні орієнтації шкільної освіти // Філософія освіти XXI століття: проблеми і перспективи: Зб. наук. пр. за матеріалами методологічного семінару, 22 листопада 2000р. – Вип.3/ За ред. В.Андрущенко. – К.: Знання, 2000. – С.23-27.
21. Фрейре Пауло. Педагогіка свободи: етика, демократія: громадянська мужність// Пер. з англ. – К.: Вид. дім КМ Академія, 2004. – 124с.
22. Шевченко В. Філософоцентризм освіти і синергетика навчання // Вища освіта України. – 2003. – №3. – С.48-54.

Додаткова

1. Бондаревская Е. В. Личностно-ориентированное образование как прогностическая модель педагогической культуры XXI века // Инновационная школа. – 1998. – Кн. 2. – С. 14-20.
2. Гершунский Б.С. Философия образования для XXI века. (В поисках практико-ориентированных образовательных концепций). – М.: Изд-во “Совершенство”, 1998. – 608 с.
3. Зязюн І. А. Гуманізм освіти XXI століття: філософський і психологічний аспект // Теорія і практика управління соціальними системами. – Харків: НТУ “ХПІ”. – 2002. – № 2. – С. 24-35.
4. Крижко В. В. Аксиологічний потенціал державного управління освітою. Навч. посібник / Крижко В. В., Мамаєва І. О. – К.: Освіта України, 2005. – 194 с.
5. Огневгюк В. О. Освіта міжпарадигмального періоду // Нова парадигма. – 2006. – № 50. – С. 36-48.